

Z. Br.

"Gdańsk jako ośrodek produkcyjny w XIV-XVII w.", Maria Bogucka, Warszawa 1962 : [recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 10/1-2, 179

1965

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Tu i w następnych częściach osobno omawia się budownictwo okrętów handlowych, osobno — wojennych. Jeden rozdział poświęcony jest karlskrońskiemu Instytutowi Budowy Okrętów (Skeppsbyggeriinstitutet) w latach 1843—1870. Część piąta odnosi się do okresu 1905—1940; szósta — do historii najnowszej do 1962 r. Jeden z rozdziałów szóstej części, poświęcony zagadnieniu wolnej burty, nie mieści się w nakreślonych granicach czasu, obrazuje bowiem rozwój zagadnienia na arenie międzynarodowej od XVII w. do lat trzydziestych bieżącego stulecia.

Część ostatnia opisuje historię budownictwa okrętowych maszyn napędowych w Szwecji. Jeden jej rozdział przedstawia rozwój szwedzkich maszyn parowych (na końcu powiedziano też nieco o napędzie jądrowym), drugi — rozwój silników spalinowych i turbin gazowych. Na końcu księgi zamieszczono: wykaz literatury, skorowidz nazwisk i nazw okrętów (jest ich ok. 1100) oraz alfabetyczny spis ilustracji.

Szaty graficznej księgi nie można określić innym słowem jak: wspaniała, znajduje się ona bowiem na najwyższym poziomie typograficznym i plastycznym. Dla czytelnika spoza Szwecji brakiem księgi jest niezaopatrzenie jej w innojęzyczne streszczenia rozdziałów.

Z. Br.

Maria Bogucka, *Gdańsk jako ośrodek produkcyjny w XIV—XVII w.* Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1962, ss. 424.

Wydana przez Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk, w ramach kierowanej przez prof. M. Małowistę serii *Badania z dziejów rzemiosła i handlu w epoce feudalizmu*, praca M. Boguckiej kontynuuje problematykę poruszaną w jej dawniejszej książce *Gdańskie rzemiosło tekstylne od XVI do połowy XVII wieku* (Wrocław 1956). Zasadniczym celem autorki jest ukazanie, tym razem przez analizę historii wszystkich gałęzi rzemiosła w Gdańsku, roli i miejsca tego miasta w procesie dziejowym ziem polskich wieków XIV—XVII.

W pierwszej części pracy (*Przemiany w sytuacji gospodarczej Gdańska a rozwój rzemiosła*) M. Bogucka daje nieco wiadomości z zakresu techniki wytwórczości w rzemiosłach spożywczych, budownictwie okrętowym, rzemiosłach budowlanych, drzewnych, metalowych, skórzanych itp. Wiadomości tych jest niewiele i nie one powodują, że książka zainteresować się mogą także historycy techniki. Praca M. Boguckiej pozwala jednak na ekonomiczno-społeczne spojrzenie na dawne procesy produkcyjne, jest więc książką pomocniczą przy badaniach dziejów techniki na ziemiach polskich.

Z. Br.

The Cabot Voyages and Bristol Discovery under Henry VII. Edited by James A. Williamson. Cambridge University Press, Cambridge 1962, ss. XVI + 332, ilustr., mapy.

W ramach wydawnictw Hakluyt Society (seria 2, nr 120) ukazał się zbiór dokumentów, odnoszących się do pierwszej fazy brytyjskich transatlantyckich wypraw odkrywczych — od podróży w latach 1480—1481, których organizatorami byli John Jay of Bristol i John Lloyd, do wypraw pod dowództwem Sebastiana Cabota w latach 1508—1509. Tom zawiera zarówno dokumenty angielskie, jak i angielskie przekłady dokumentów zebranych z archiwów zagranicznych.

Z. Br.